

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

ΣΤ'
Αυτός ο άνθρωπος—πυροτεχνουργός—είχε την απόθνηξη των πυρομαχικών. Και μαζί με τ' άλλα είδη, που συνηθούσε, είχε και τις «φουίγγες», κάτι σακουλάρια μπαρούτι, που γεμίζαμε μ' αυτά τα κανόνια, κάθε φορά που ήταν να ριζούμε βολές χειροποίητες.

Γιατί ανάμεσα στ' άλλα χρώα αυτής της πυροβολαχίας ήσαν και να χειραγιά τα πολεμικά πλοία των ξένων Κρατών που έρχόντανε κάθε φορά στην Κέρκυρα και ν' απονέμει τιμές στον πολιούχο 'Αγιο Σπυρίδωνα, στη λιτανεία που γινότανε στο μεγάλο του χρονοτάσιο πανηγύρι.

Φαίνεται λοιπόν, ότι αυτός ο άνθρωπος—ήτανε τις «φουίγγες», έλεβε τή μπαρούτι, που ήσαν πρώτες ποιότητες, και τή πουλούσε στο εμπόριο, για τους κληνής ή γι' άλλες εργασίες, δεν ξέρω.

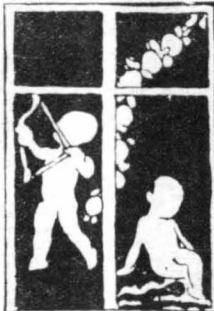
Η κλοπή γινότανε με τούτη τέχνη. Ο άνθρωπος—ήτανε λίγο μπαρούτι από κάθε «φουίγγη». Και γιά να μη φαίνεται, ότι κάτι λείπει από το σακ-υλάκι, την αντίκαθιστούσε με τριμμένο κάρβουνο.

Στην αρχή δέ φαινότανε τίποτα. Ο κρότος των κανονιών ήταν ο ίδιος. Όταν όμως ή κλοπή προχώρησε και το κάρβουνο άρχισε να γίνεται περισσότερο από τή μπαρούτι μέσα στις φουίγγες, τα κανόνια άρχισαν να παρουν φουριά κι ο κρότος τους έγινε πολύ άσπρος.

Το πρώτο φάνηκε τέλος μιά μέρα, όταν φουάρησε στο λιμάνι της Κέρκυρας μιά εγγλέζικη μοίρα γυναικών. Χαϊρέθηκε την 'Ελληνική σημαία με εικοσιένα κανόνια. Ανέβησαν και μες τα πυροβόλα μας στην τάπη του κάστρου, όπως κάποτε συνήθως, όταν χαιροτούσαμε καθαρά. Μά ή κανονίες μας ούτε που ακούστηκαν. Ο 'Εγγλέζος ναυάρχος δεν ήξερε τί να βάλει με το ου. Ήτανε σούσουρο. Φωνάξανε τον άνθρωπο—στην Τό δικαιολόγησε:

— Η μπαρούτι χάλασε από την ύγρασία της απόθνης.

Μά τον ίδιο καιρό έγινε και δεύτερο επεισόδιο στη μεγάλη λιτανεία του 'Αγίου. Είχαμε παραταχθί στη Σπυριάδα, μπροστά από το αγάλμα του Σχόλεμουργη, ν' αποδώσουμε τις τιμές. Καμιά φορά, όταν φάνηκε ή πομπή, με τ' εξαφτέρωμα, την ώρα με το σάμα του 'Αγίου, τους επίσημους και τ' άπειρο πλήθος που ακολουθούσε, ο λοχαγός έδωσε το παράγγελλο ν' αρχίσουμε τις κανονίες. Μά τότε γίνανε κάτι, που σήκωσε το πιο πλατύ γέλιο, ανάμεσα στα πλήθη που ακολουθούσανε τή λιτανεία. 'Επειδή το κάρβουνο, μέσα στις φουίγγες, ήσανε πολύ περισσότερο πια απ' τή μπαρούτι, τα κανόνια, άντε να έκτυροσοκροτούν, εσφάριζαν όπως οι «τραλλές» της λαμπής και στο τέλος, μ' ένα ποφ!... τινάζαν, από το σωλήνα τους μέσα, διάφορα αποκαίδια εσφιδιών, από το σακουλάρια της φουίγγης. Γίνανε ρεζίλι. Και βιαστήκαμε να χρονοστασιοποιήμε, όπως-όπως, να εξαφανιστούμε από το πεδίο τής πομπής μας. Από τα περιστατικά τα σχολίασε, με το σάμα αλατάκι και το πιπεράκι, στην «Περιηγήρα». 'Ερωτά κάποιους γιά την κλεμένη μπαρούτι, πουκάνα κλοπιό σούσουρο στην πυροβολαχία. Τό πήρε το μάτι του ανθρώπου—στην αρχή να πετάει πόντους γιά την εφημερίδουλα μου... ότι «καθάτε: ται των αξιοματιών». Αναγάζηκα να ή σταματήσω.

Η ζωή μου γινότανε άυλοφορη. Δέ μουήνε άλλο, γιά να ξεσπάσω, από την πίκρα. 'Επιήγωνα τρεις έως τέσσερις ώρες τήν ημέρα. Είχα φάει τήν Κέρκυρα. Δεν είχα άφρισε ποτέ. Σ' ένα απ' αυτά—έδω ταίριαζε τόνος και μη χωριό—είδα μιά Κυριακή, στο παράθωρο της, μιά νέα χωριάτισσα, με γαλιανά-μεγάλα μάτια, με τις ξανθές κοιλίδες δεμένες γύρω από το μέτωπο άπάνω στο πλουμιστό μαντήλι της, σά φουστέρια-ο. 'Ασχη, ρόδινη, ήρος άγνό, ίδια Μαντίνα σαφελική. 'Αρχισε να μ' άφρη το χωριό. Περνούσα τακτικά, με τ' άλογο μου. Κοιτολόγη, έμαθα να περνώ και νύχτα, όταν δλο το χωριό κοιμότανε. 'Εδενά τ' άλογο μου σ' ένα βέντρο, στην πίσω μερία του ατιτού της. Και ζουβενιάζαμε, αυτή προστατευομένη απ' το φράχτι κι έγ' απ' έσο. 'Ητανε παντοφρομένη, ο άντρας της έλεγε κι έβανε με τα πεθερικά του. Σωμνή γυναικα, ντροπαλή, δειλή. Ούτε ζουβεντά να μπώ στο σπίτι της· κι ούτε ζουβεντά να ιδωθούνε άλλου. Μά και ποθ θα βλέπώσατε; Μιά νύχτα έκαμα τή μεγάλη κουτοφάρδα. Πήδησα το φράχτι και γραντζουόνια την πόρτα της κάμαράς της.

— Γιά το θεό, τί κάνεις;
— Τί κάνω; Τι άντρας θα ήμωνα, άν δεν έκανα αυτό που κάνω;
— Φύγε!
Και μου έξηγήσε ότι τα πεθερικά της κοιμόντανε στην πλαγιή κάμαρη.

— Και πώς κοιμόνταν; 'Ας έβουνη; κι άς γίνη σκοτοιμός, χαλάλι σου.
— Φύγε, γιά το Θεό!
Δεν έβουνα. Και ξανάκαμα πολλές φορές το τόλμημα. Το χωριό τα

μυρίστηνε, άν όχι στην πραγματική έκταση πούχε ή ιστορία, μά, τουλάχιστον, πως κάτι έτρεχε. Και μούφτιασε το ακόλουθο: Τήν ώρα πουπερνούσα χαβάλλα μπροστά από το παράθωρο της, μιά Κυριακή πρωί, τέσσερις χωριάτες μου φράσανε το δρόμο· ο ένας έπιασε το χαλινακι του άλλου μου, οι άλλοι με πρόσταξαν να ξεπέζηνω. 'Ησαν άπολοι, δέ μπορούσα να κόμω το παρκαύχο. 'Ετσι με πρόσανε μπροστά της, πεζό, πίσω από τ' άλογο και με βγάλανε από το χωριό με τή σύσταση: — Μην ξανάφθης έδω, άν αγάτα, τή ζωή σου!

Δέ μπορούσα να τή χωνέω τή προσβολάρα. Γύρισα στη στρατόνα έβουσα το σταθι μου και μ' άλλους δού πήγα κι' έβουσα όλα τα φανάρια του χωριού. Από μου καλύτερις τριμνά μέρες φουάρισι. 'Ετσι έλεεισε κι' ή περιπέτεια.

Αυτό τον καιρό μου δώσανε να γυνάσω τή φοραδά του τότε ταγματάραχ του μηχανικού Σωτήλη. 'Ητανε μιά σιδερόφραξη, πέντε χρονό, σκυλοκάτουλη, άνησιχη, δικόλο. Δέ δεχόντανε χαβαλάρα. 'Εκαμα έναμυνο μήνα να συνεννοηθώ μαζί της, να με δεχτή στη γάζη της. Τέλος άρχισα να τή βγάω κι' από το κάστρο σέ μικρούς περιπάτους. Άμα είδε έτσι ο σαπανάρας, ή ροδιάντο του Σωτήλη, χαβάλλησε τή φοραδά κι' αυτός και πέσανε από το χωριό του, «να κόμω το κομμάτι του». Τόν πιάτσε, τόν τσάσισε. Μού τήν φέρανε τήν άλλη μέρα γιά το συνθησμενο γυναικό, χωριό να μου πούνε πως έχε τσάσισε το σαπανάρα. Τήν χαβάλλησε άνωποτος. Παρκατήρησα πως ήταν άνησιχη. Κατά δουτοχία τόν ίδιο καιρό το προμηταπίδιο του χαλινού έπεσε από το δεξι μέρος στο μάτι της και τήν ένοχλούσε. Σκεπτόμωνα πως θα μπορούσα να τώ διορθώσω, χωρίς να ξεχαβαλλήσω—γιάτ' άμα ξεχαβαλλούσε κανείς, δύσκολα ύποτερα ξεκαβαλλούσε αυτή τή φοραδά—όταν από την άλλη άκρη του δρόμου πρόβαλε το αυτοκίνητο του 'Ασπιώτη—το πρώτο αυτοκίνητο που γυνοίσε ή Κέρκυρα κι' από τα πρώτα της 'Ελλάδας. Η φοραδά δεν έμπε ιδή ποτέ αυτοκίνητο. Ποιος ξέρει γιά τή θεορία το πέρας-άκουγόντας και το ήθροπο του μοτέ τραλλάθηκε. 'Εκαμε ως δεκαπέντε πηρήματα προβάτου στη γράμμη και με τινάζε τόσο ψιλά, που πήρα τομπα στον άρα κι' απ' πρόλαβα να κόμω δόλοκληρο συλλογισμό. Μ' έβασκε κάτω σαν χαρπούκι. Μί βάλανε σέ μιά ζουβέρτα και με πήγανε τέσσερις άναίσθητο στο νοσοκομείο. Μούδωσαν άναρρωτική άδεια γιά τήν 'Αθήνα.

— 'Ετσι πούσα να ιδώ τή μάνα μου γιά τελευταία φορά. Αυτό τον καιρό τή χάσαμε από όγκο του έγκεφάλου. Τής παρουσιάστηκε ένας έπιρνος πονοκέφαλος. Κανένas δέ φανταζόντανε το μεγάλο κακό. Νομίζαμε πως ήτανε νευρικό και περιμέναμε να τής περάσει με τή θεράπεια που τής κάναμε. 'Αξαμνα άρχισε να τήν ένοχλή και το μάτι της και να πριζοται. Φωνάζαμε καθηγητή απ' τήν 'Αθήνα. Τήν έξέτασε. Ο άδελφός μου τόν συνοδούσε ως το σταθμό. Τήν τελευταία στιγμή τόν ρώτησε:

- Μητέρα σου είνε αυτή ή γυναίκα;
- Ναι.
- Θά πεθάνη. Αίτιες βρονάδες ζωή έχει άκόμω.

Πως να γυρση στο σπίτι ο άδελφός μου; Και τί να πη; Μητρε σέ μιά μύρα; και μισομέθωσε και γύρισε σπίτι σέ μεγάλη-φρέτικη-εθμήμα:

- Δεν είνε τίποτα, μητέρα! Δεν σου κούβω πως είχα άνησυχήσει. Εύτυχος, πρόκειται γιά νευρικό πονοκέφαλο.
- Και το μάτι;
- Και αυτό από τή νευραγία!

Η μάνα μου το πίστεψε. Κι' όπως συνήθιζε, μετά το φαί, το βράδυ, τόν παρκαλάσε να παίξη κιθάρα και να τραουδήσει. Τα κιάτρε να τραουδήσει, μά στο τέλος τραήρηκε γιά να μη ιδή τα μάτια του που ήσανε βουκωμένα. 'Ητανε μάνα στοργική. Τή νύχτα σήκωνότανε—και τότε που ήταν άρρωστη—να κόμω επίθεωρησι στα κρεββάτια μας, να ιδή μόν ήσανε ξεσκεπαστή και κρυφωμένη. 'Απ' τήν ημέρα που μάθαμε πως θα τή χάσουμε με εύρισκε άρρωτους στα κρεββάτια μας αυτή ή επίθεωρησι. Κάνανε τους κοιμισμένους. Όταν έβουσε όμως ξεσπάσαμε σέ κλάμα κι' άναρρωτήθη. Όταν πέθανε, γιά κάμτοσο καιρό μου φανόνταν άδειος ο κόμος. Αυτό τον καιρό ήταν άδόνωτο, με κανέ-αν τρόπο και γιά δλο τόν κόσμο να φιλωθώ με τόν θάνατο. 'Ημωνα δλός έπανάστασι γιά το χτύπημα που μούχε δώσει.